Robert Wolański

Oddziaływanie zmian w opodatkowaniu dochodu na funkcjonowanie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw

Wstęp

Celem artykułu jest przedstawienie wpływu zmian dokonywanych w podatkach dochodowych od 1995 r. na funkcjonowanie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Ponadto artykuł dokonuje oceny zakresu tych zmian oraz ukazuje tendencje panujące w tej dziedzinie.

Znaczenie podatku dochodowego dla małych i średnich przedsiębiorstw

Małym i średnim przedsiębiorstwom przypisuje się znaczącą rolę w gospodarce rynkowej, z uwagi na specyficzne cechy tych podmiotów[1]. Te

[1] Szerzej na temat cech ilościowych i jakościowych małych i średnich przedsiębiorstw zob.: T. Łuczka, *Kapitał obcy w małym i średnim przedsiębiorstwie*, Warszawa–

cechy warunkują, iż MŚP najszybciej przystosowują się do zmieniającego otoczenia oraz zmiennych warunków rynkowych, mają możliwość przeprowadzenia szybkich zmian profilu działalności gospodarczej, cechują się ponadto mobilnością i elastycznością. Znacząca rola MŚP potwierdzona jest udziałem tego sektora w wytworzonym PKB (47,0% w 2003 r.) oraz we wskaźniku określającym wielkość zatrudnienia (69,4% ogółu pracujących w 2003 r.)[2].

Pomimo wspomnianych wyżej zalet MŚP, istnieją obszary działalności na rynku, gdzie podmioty te mają znacznie gorszą sytuację od dużych przedsiębiorstw. Podstawowym takim obszarem są źródła finansowania[3]. Małe firmy mają trudniejszy dostęp do kredytów, ponieważ nie posiadają znacznych kapitałów, nie prowadzą rozbudowanej księgowości, która pokazywałaby sytuację finansową firmy, nie są w stanie zagwarantować odpowiedniego zabezpieczenia kredytu. Ponadto nie mają dostępu do rynku kapitałowego, czyli zewnętrznych źródeł finansowania, takich jak akcje czy obligacje. Nie mają również siły przetargowej przy ustalaniu warunków kredytu kupieckiego. Trudności te sprawiają, że MŚP korzystają przede wszystkim ze źródeł własnych przy finansowaniu działalności gospodarczej oraz w niewielkiej skali prowadzą inwestycje.

Ze względu na rolę, jaką w MŚP odgrywają środki własne, podstawowe znaczenie ma dla nich osiągany zysk netto. Natomiast na jego wielkość w dużej mierze oddziałuje podatek dochodowy. W związku z tym, podstawowe znaczenie dla MŚP ma obciążenie podatkiem osiąganego przez nich dochodu, gdyż w ten sposób zostaje im uszczuplona pewna suma, która mogłaby stanowić ich kapitał własny. Jednocześnie zmniejszona zostaje kwota, którą firmy te byłyby w stanie przeznaczyć

–Poznań 2001, s. 15 i nast.; F. Bławat, *Przedsiębiorca w teorii przedsiębiorczości i praktyce małych firm*, Gdańsk 2003, s. 13 i nast.; K. Poznańska, *Uwarunkowania innowacji w małych i średnich przedsiębiorstwach*, Warszawa 1998, s. 11 i nast.

[2] Ministerstwo Gospodarki, *Stan sektora MSP w 2003 r. Tendencje rozwojowe w latach 1994–2005*, Warszawa 2005, s. 21, 31.

[3] Szerzej na ten temat: A. Skowronek-Mielczarek, *Małe i średnie przedsiębiorstwa. Źródła finansowania*, Warszawa 2003, s. 16 i nast.; *Przetrwanie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw*, pod red. F. Bławata, Gdańsk 2004, s. 61 i nast.; *Finansowe aspekty funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw*, pod red. E. Orechwy-Maliszewskiej i A. Kopczuka, Białystok 2003, s. 79 i nast.

na cele rozwojowe. Dlatego rozwiązania stosowane w podatku dochodowym mogą w największym stopniu wpłynąć na zakres prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności na jej rozwój. Ma to duże znaczenie dla MŚP, gdyż ze względu na trudno osiągalny i drogi kredyt bankowy, muszą one w dużym stopniu finansować działalność bieżącą z własnych zasobów.

Zmiany w podatku dochodowym wpływające na funkcjonowanie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw

Konstrukcja podatku dochodowego podlega ciągłym zmianom. Średnio co roku dokonywanych jest kilka, kilkanaście zmian w tym podatku. Część z nich ma duży wpływ na funkcjonowanie i rozwój MŚP. Wprowadzane zmiany różnorodnie wpływają na sytuację MŚP. Wśród zmian wprowadzanych w podatku dochodowym od 1995 r., pozytywnie wpływających na funkcjonowanie i rozwój MŚP, należy przede wszystkim uznać następujące.

1. Możliwość wyboru stawki podatkowej 19%. Począwszy od 1 stycznia 2004 r., osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą mogą być opodatkowane podatkiem liniowym według stawki 19%. Zastosowanie do opodatkowania dochodów z działalności gospodarczej podatku liniowego jest korzystne przede wszystkim dla MŚP osiągających wysokie dochody, gdyż nie płacą one wyższego podatku według stawek 30% i 40%. Osiągając roczny dochód przekraczający 41.843 zł, bardziej opłacalne staje się opodatkowanie liniowe (przy porównaniu tylko skal podatkowych). Natomiast należy mieć na uwadze, że zastosowanie tego rozwiązania niesie za sobą również negatywne konsekwencje:
– brak prawa do wspólnego opodatkowania z małżonkiem oraz skorzystania z preferencji przewidzianych dla samotnych rodziców,

– rezygnacja ze zwolnień i ulg, przysługujących także w ramach praw nabytych, z wyjątkiem odliczeń składek na ubezpieczenie społeczne i składek na powszechne ubezpieczenie zdrowotne.

Wprowadzenie podatku liniowego ze stawką 19% dla MŚP zrównało sytuację tych podmiotów z dużymi przedsiębiorstwami, które również płacą podatek dochodowy według stawki 19%[4].

2. Instytucja kredytu podatkowego. Kredyt podatkowy polega na zwolnieniu MŚP z obowiązku wpłacania zaliczek na podatek dochodowy przez dany rok podatkowy, a następnie uiszczenia podatku za ten rok w ciągu kolejnych pięciu lat w jednakowej wysokości. Ma zastosowanie tylko w stosunku do małych przedsiębiorców, którzy rozpoczynają działalność gospodarczą niezależnie od formy opodatkowania ich dochodu. MŚP mogą skorzystać z kredytu podatkowego w drugim lub trzecim roku swojej działalności. Kredyt podatkowy poprawia sytuację finansową małych firm przy rozpoczęciu działalności, a właśnie wówczas firmy te mają największe kłopoty. Zaoszczędzone w ten sposób środki własne służą utrzymaniu działalności, a w dalszej kolejności jej rozwojowi.

Skorzystanie z kredytu podatkowego jest uzależnione od spełnienia kilku wymagań, spośród których podstawowe znaczenie mają warunki dotyczące minimalnego zatrudnienia oraz kwoty przychodów, które trzeba również spełniać przez 5 lat od roku korzystania z tego zwolnienia. Do skorzystania z takiego rozwiązania szczególnie może zniechęcić wymóg utrzymywania wielkości zatrudnienia na odpowiednim poziomie w każdym miesiącu. Jego niespełnienie oznacza utratę zwolnienia i wiąże się z niezwłoczną zapłatą podatku wraz z odsetkami. Ustawodawca wyklucza możliwość jakiejkolwiek restrukturyzacji firmy, tymczasem właśnie MŚP są w stanie szybko przystosowywać się do zmieniającego otoczenia, w tym przez czasową redukcję zatrudnienia. Poza tym negatywne zmiany na rynku w największym stopniu wpływają na MŚP – przede wszystkim na ich przychody, które w takiej sytuacji ulegają znacznemu obniżeniu. Natomiast od ich po-

[4] R. Wolański, *System podatkowy w Polsce*, Kraków 2004, s. 99.

ziomu zależy możliwość utrzymania zatrudnienia. Dodatkowo, pięcioletni okres jest bardzo długi i nikt nie jest w stanie założyć, że spełni warunki. Wydaje się, iż zastosowanie średniomiesięcznego poziomu zatrudnienia byłoby lepszym rozwiązaniem.

3. Możliwość wpłacania zaliczek na podatek dochodowy w sposób uproszczony. MŚP mogą od 2003 r., bez obowiązku składania deklaracji miesięcznych, wpłacać zaliczki miesięczne w danym roku podatkowym w uproszczonej formie w wysokości 1/12 podatku należnego wykazanego w zeznaniu z roku poprzedzającego dany rok podatkowy. Jeżeli w tym zeznaniu podatnicy nie wykazali podatku należnego, mogą wpłacać zaliczki miesięczne w wysokości 1/12 podatku należnego wynikającego z zeznania złożonego w roku poprzedzającym dany rok podatkowy o dwa lata. Jeżeli również w tym roku podatnicy nie wykazali podatku należnego, nie są możliwe wpłaty zaliczek w uproszczonej formie. Forma ta nie ma zastosowania do podatników, którzy po raz pierwszy podjęli działalność w roku poprzedzającym rok podatkowy lub w roku podatkowym. W przypadku osób fizycznych podatnicy, którzy wybrali ten sposób rozliczania, mogą od 2004 r. pomniejszać zaliczkę o zapłaconą składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Rozwiązanie to znacznie upraszcza pobór podatku, nie trzeba przez cały rok podatkowy obliczać podatku, składać deklaracji, prowadzić ewidencji. Czynności te należy wykonać tylko przy rocznym rozliczeniu podatku. W ten sposób zostają obniżone koszty poboru podatku, co ma istotne znaczenie dla MŚP.

4. Wydłużenie okresu rozliczania straty z 3 do 5 lat. MŚP mogą poniesioną stratę w danym roku podatkowym rozliczać w pięciu kolejnych latach, maksymalnie 50% straty w każdym z nich. Pokrycie straty może nastąpić z dochodu z tego samego źródła, z którego została ona poniesiona. Okres pokrywania straty został wydłużony z trzech do pięciu lat od 2001 r. Możliwość rozliczania strat ma znaczenie dla rozwoju przedsiębiorstw, ponieważ sprzyja inwestycjom. MŚP, inwestując, ponosi znaczne koszty, które często powodują osiągnięcie straty. Zyski z inwestycji mają miejsce w następnych latach. Dlatego podmiot musi zapew-

nić potrzebne środki na realizację inwestycji (w przypadku MŚP są to przede wszystkim środki własne), ponadto nie osiąga zysku w latach ponoszenia inwestycji. Późniejsze niższe obciążenie podatkiem – dzięki rozliczeniu straty – obniża poniesione koszty inwestycji. Pozwala firmie uzyskać wyższy dochód i poprawić płynność finansową[5].

5. Wysokie wstępne odpisy amortyzacyjne. Od 5 września 2002 r. MŚP mogą dokonywać odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej fabrycznie nowych środków trwałych, zaliczonych do grup 3-6 klasyfikacji środków trwałych, w pierwszym roku podatkowym, w którym środki te zostały wprowadzone do ewidencji, w wysokości 30% tej wartości. W przypadku, kiedy wysokość odpisów ustalonych zgodnie z tą zasadą byłaby niższa od odpisów obliczonych zgodnie z metodą degresywną, wówczas podatnicy mogą dokonywać odpisów przy zastosowaniu stawki z wykazu, podwyższonej o współczynnik nie wyższy niż 3,0. To rozwiązanie umożliwia wcześniejszy zwrot kosztów inwestycyjnych, wspomaga zatem działania inwestycyjne MŚP.

6. Odliczenie od dochodu wydatków na nabycie nowych technologii. Od 1 stycznia 2006 r. zostało wprowadzone w podatku dochodowym nowe odliczenie od dochodu, polegające na możliwości odliczenia wydatków na nabycie nowych technologii. MŚP zostały priorytetowo potraktowane, gdyż one mogą odliczyć 50% wydatków poniesionych na nabycie nowych technologii, zaś pozostałe przedsiębiorstwa 30% tych wydatków. Rozwiązanie to powinno przyczynić się do wzrostu inwestycji prowadzonych przez MŚP, w ten sposób zwiększy się konkurencyjność tego sektora.

7. Rozszerzenie zakresu opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. MŚP, aby mogły w danym roku podlegać temu podatkowi, w roku poprzedzającym rok podatkowy muszą uzyskać przychody z działalności w wysokości nieprzekraczającej 250 tys. euro (w przypadku spółek chodzi o sumę przychodów wszystkich wspólni-

[5] R. Wolański, *Opodatkowanie małych i średnich przedsiębiorstw*, Warszawa 2002, s. 244.

ków). Powyższy limit przychodów został podwyższony w 2003 r., gdyż wcześniej wynosił około 500 tys. zł. Wyższa kwota limitu umożliwia objęcie ryczałtem szerszego grona niewielkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Dzięki możliwości korzystania z tego podatku MŚP nie muszą prowadzić rozbudowanej ewidencji, prosto obliczają podatek, nie składają miesięcznych deklaracji, mają stosunkowo niski podatek. Rozwiązania te wychodzą naprzeciw potrzebom niewielkich podmiotów.

8. Możliwość zwiększenia zatrudnienia przy opodatkowaniu kartą podatkową. Jednym z warunków opodatkowania kartą podatkową jest zatrudnianie pracowników poniżej określonego limitu. Istnieje możliwość zwiększenia zatrudnienia o sześć osób przez MŚP działające na terenie gminy zagrożonej szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym oraz o 5 osób w przypadku prowadzenia działalności w miejscowości o liczbie mieszkańców do 5 tys. Tego typu przywilej istniał jeszcze do 2005 r. dla wszystkich MŚP, niezależnie od miejsca prowadzenia działalności. Mogli oni zwiększyć zatrudnienie o 3 osoby. Rozwiązanie to umożliwia rozwijanie działalności gospodarczej na terenach zacofanych gospodarczo, gdzie podjęcie dowolnej inicjatywy gospodarczej ma duże znaczenie dla rozwoju regionu, umożliwia zmniejszenie największego jego problemu, czyli bezrobocia.

Natomiast wśród zmian negatywnie wpływających na funkcjonowanie niewielkich podmiotów można przede wszystkim wyróżnić.

1. Brak wiążących interpretacji wielu przepisów dotyczących opodatkowania dochodów i wynikająca z tego niepewność. Skomplikowane i niedookreślone przepisy nie są jednakowo interpretowane, dochodzi do sytuacji, że ten sam przepis jest różnie rozumiany przez organy podatkowe. MŚP nie mają pewności, że właściwie stosują przepisy podatkowe; utrudnia to bieżące funkcjonowanie i planowanie działalności. Sytuacja ta nieznacznie się polepszyła od 2005 r., kiedy organy podatkowe rozpoczęły wydawać wiążące interpretacje w sprawach indywi-

dualnych. Jednakże nie zastąpią one przejrzystości i jasności rozwiązań podatkowych, które w praktyce są trudno spotykane.

2. Znaczna zmienność konstrukcji. Konstrukcja podatku dochodowego zmienia się kilka, czasami kilkanaście razy w ciągu roku. Zmiany te najczęściej wchodzą w życie w krótkim okresie po ich uchwaleniu. Podatek dochodowy jest podatkiem niestabilnym, nieprzewidywalnym, praktycznie uniemożliwiającym precyzyjną kalkulację kosztów na przyszłość, utrudniającym długoletnie planowanie działań przedsiębiorcy. Sytuacja w tym zakresie stale się pogarsza.

3. Rozbudowana dokumentacja. MŚP podlegające podatkowi dochodowemu zobowiązane są do sporządzania wielu dokumentów. Dotyczą one prowadzenia ewidencji na potrzeby podatkowe (pełna rachunkowość lub księga przychodów i rozchodów, składanie deklaracji i zeznań podatkowych), ewidencji związanej z zatrudnieniem pracowników oraz związanej z ubezpieczeniami społecznymi. Dokumentacja staje się coraz bardziej obszerna, często zmieniają się wymogi dotyczące sporządzania dokumentacji. Sytuacja taka powoduje wzrost kosztów u MŚP związanych z przygotowywaniem dokumentacji. Mniej wymogów mają MŚP opodatkowane ryczałtowo, dlatego ten podatek jest znacznie dla nich tańszy w obsłudze.

4. Zamrożenie skali podatkowej i kwoty wolnej od podatku. Progi podatkowe od 2002 r. oraz kwota wolna od opodatkowania od 2004 r. w podatku dochodowym nie są waloryzowane. MŚP opodatkowane podatkiem dochodowym według skali podatkowej, faktycznie co roku ponoszą zwiększone obciążenie podatkowe.

5. Niedookreśloność pojęcia kosztów uzyskania przychodów oraz rozszerzanie katalogu wydatków niezaliczanych do kosztów uzyskania przychodów. Podstawowe znaczenie dla wszystkich przedsiębiorców przy podatku dochodowym mają koszty uzyskania przychodów. Natomiast ich uregulowanie w polskim prawie podatkowym jest niepre-

cyzyjne i niejasne, rodzi w praktyce poważne problemy[6]. Wynika to z faktu, iż nie określono, co należy rozumieć pod pojęciem „związku przyczynowo-skutkowego między kosztem a przychodem", który będzie warunkował zaliczenie danego wydatku do kosztów uzyskania przychodów. Z tego powodu relacje między wydatkami a kosztami uzyskania przychodów zależą od uznania organów skarbowych lub wyroków sądowych. Również uregulowania kosztów niezaliczanych do kosztów uzyskania przychodów są bardzo skomplikowane i prowadzą do znacznej uznaniowości.

Katalog wydatków niezaliczanych do kosztów uzyskania przychodów systematycznie jest rozszerzany. Każdego roku wprowadzane są nowe ograniczenia, które dodatkowo komplikują pojęcie kosztów. Znacząco utrudniają stosowanie tych przepisów, co jest szczególnie uciążliwe dla MŚP niezatrudniających wyspecjalizowanych w obsłudze podatków osób.

Wprowadzane zmiany w podatkach dochodowych często wychodzą naprzeciw niewielkim firmom. W ciągu ostatnich kilku lat zostały wprowadzone rozwiązania obniżające obciążenia podatkowe, zachęcające MŚP do prowadzenia inwestycji, upraszczające pobór podatku. Natomiast podstawowym problemem jest niestabilność przepisów, ich różna interpretacja, co prowadzi do nadużyć ze strony organów podatkowych oraz niepewności wśród MŚP. Pozytywne zmiany wprowadzane są w konkretnych konstrukcjach, natomiast potrzeba przede wszystkim kompleksowej reformy wprowadzającej przejrzyste i stabilne przepisy, jednakowo interpretowane, łatwe w stosowaniu dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Propozycje zmian w opodatkowaniu dochodu istotne dla małych i średnich przedsiębiorstw

Na początku 2006 r. Ministerstwo Finansów przedstawiło propozycje zmian w prawie podatkowym, które miałyby zostać wprowadzone od

[6] H. Litwińczuk, *Prawo podatkowe przedsiębiorców*, Warszawa 2003, s. 123 i nast.

2007 r.[7] Wśród propozycji dotyczących opodatkowania dochodu niektóre z nich mają istotne znaczenie dla MŚP. W szczególności ma zostać zlikwidowane opodatkowanie ryczałtowe (karta podatkowa i ryczałt od przychodów ewidencjonowanych), które stosuje się tylko do MŚP. Wówczas wszystkie niewielkie podmioty byłyby opodatkowane podatkiem dochodowym na zasadach ogólnych, z możliwością wyboru skali podatkowej lub stawki 19%. Takie rozwiązanie wiązałoby się z koniecznością prowadzenia ewidencji (księgi przychodów i rozchodów), składania deklaracji i zeznań podatkowych przez wszystkie MŚP, nawet te najmniejsze. Istnieje obawa, że dla wielu MŚP wzrosłyby koszty poboru podatku, nawet mimo prognozowanego uproszczenia księgi przychodów i rozchodów. Jednocześnie inne propozycje służą obniżeniu kosztów poboru podatków od MŚP. Wśród nich należy wymienić wyeliminowanie składania deklaracji w trakcie roku podatkowego oraz możliwość kwartalnego opłacania zaliczek.

Zaproponowane zostały istotne zmiany dotyczące amortyzacji. Ma zostać zlikwidowany (dla fabrycznie nowych środków trwałych) jednorazowy odpis amortyzacyjny w wysokości 30% wartości początkowej tych środków w pierwszym roku podatkowym. W to miejsce ma zostać wprowadzony dla MŚP jednorazowy odpis amortyzacyjny, zgodnie z którym w koszty podatkowe można będzie zaliczyć nie więcej niż 50 tys. euro łącznej wartości odpisów amortyzacyjnych. Rozwiązanie takie dla MŚP jest korzystniejsze niż poprzednie, gdyż inwestycje MŚP najczęściej nie przekraczają 50 tys. euro i wówczas w całości jednorazowo będą mogły być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

Istotne zmiany dla MŚP mają zostać wprowadzone w kontekście kosztów uzyskania przychodów. Przewidywane jest doprecyzowanie definicji kosztów uzyskania przychodów, przez które będzie rozumieć się koszty ponoszone w celu osiągnięcia oraz zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w katalogu wyłączeń z kosztów podatkowych. Poza tym ma zostać wyeliminowany limit zaliczania w koszty podatkowe wydatków na niepubliczną reklamę i reprezentację, zostanie też wprowadzone zaliczanie do kosz-

[7] Do 1 czerwca 2006 r. projekty zmian nie zostały przyjęte przez Radę Ministrów.

tów podatkowych pełnych odpisów amortyzacyjnych dla samochodów osobowych.

Inną ważną zmianą dla MŚP jest również przywrócenie waloryzacji skali podatkowej i kwoty wolnej od opodatkowania. W ten sposób zostanie zmniejszona kwota płaconego podatku przez MŚP podlegających skali podatkowej.

Należy również zwrócić szczególną uwagę na propozycję wprowadzenia centralizacji wydawania wiążących interpretacji przepisów prawa podatkowego. Interpretacje mają być wydawane tylko przez Ministra Finansów. Takie rozwiązanie powinno przyczynić się do ujednolicenia interpretacji i stosowania prawa podatkowego, w tym w zakresie podatku dochodowego.

Zaproponowane zmiany w opodatkowaniu dochodu mają duże znaczenie dla MŚP. Najważniejszą zmianą jest likwidacja podatków ryczałtowych, co może negatywnie wpłynąć na sytuację niewielkich podmiotów, oraz centralizacja wydawania wiążących interpretacji przepisów prawa podatkowego, poprawiająca pewność rozumienia przepisów. Pozostałe zmiany wychodzą naprzeciw potrzebom MŚP, obniżają koszty poboru podatków, zachęcają do inwestycji.

Podsumowanie

Opodatkowanie dochodu ma podstawowe znaczenie dla MŚP, gdyż bezpośrednio oddziałuje na stan środków własnych, które w tych firmach odgrywają kluczową rolę. Wprowadzane zmiany w podatkach dochodowych różnorodnie wpływają na sytuację MŚP. Często wychodzą naprzeciw niewielkim firmom. Podstawowym natomiast problemem jest niestabilność przepisów, różna ich interpretacja, co prowadzi do nadużyć ze strony organów podatkowych oraz niepewności wśród MŚP. Pozytywne zmiany wprowadzane są w konkretnych konstrukcjach, natomiast potrzeba przede wszystkim kompleksowej reformy wprowadzającej przejrzyste i stabilne przepisy, jednakowo interpretowane, łatwe w stosowaniu dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Bibliografia

F. Bławat, *Przedsiębiorca w teorii przedsiębiorczości i praktyce małych firm*, Gdańsk 2003.

Finansowe aspekty funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw, pod red. E. Orechwy-Maliszewskiej i A. Kopczuka, Białystok 2003.

H. Litwińczuk, *Prawo podatkowe przedsiębiorców*, Warszawa 2003.

T. Łuczka, *Kapitał obcy w małym i średnim przedsiębiorstwie*, Warszawa–Poznań 2001.

Ministerstwo Gospodarki, *Stan sektora MSP w 2003 roku. Tendencje rozwojowe w latach 1994–2005*, Warszawa 2005.

K. Poznańska, *Uwarunkowania innowacji w małych i średnich przedsiębiorstwach*, Warszawa 1998.

Przetrwanie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, pod red. F. Bławata, Gdańsk 2004.

A. Skowronek-Mielczarek, *Małe i średnie przedsiębiorstwa. Źródła finansowania*, Warszawa 2003.

R. Wolański, *Opodatkowanie małych i średnich przedsiębiorstw*, Warszawa 2002.

R. Wolański, *System podatkowy w Polsce*, Kraków 2004.

SUMMARY

Income taxation is of great importance for small and medium enterprises (SME) because of direct influence on their funds. Changes in these taxes in last few years has mostly a positive effect on SME activity and development. Such examples are tax credit, simplified advances, deduction from income the expenditures for new technology, high amortization rate, possibility of use the linear rate of 19%. Positive aspects had also changes in lump sum, especially broadening of the taxation range.

However, income taxes has a negative influence on SME due to instability, various interpretations, complexity, luck of precision, difficulties in planning. Elimination of them will improve the SME situation, will increase the certainty of the taxes.